

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

VISIO- kaavaluonnos

Kuntajohtajakokous 25.2.2026

VISIO Innovatiivinen vihreä siirtymä Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava

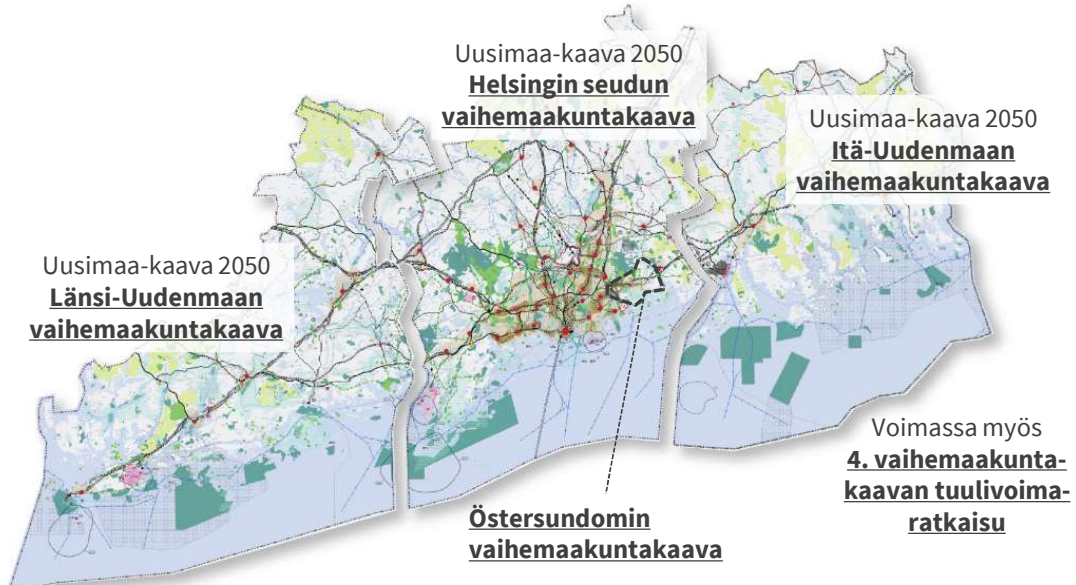
23.2. maakuntahallitus: kaavaluonnoksen asettaminen nähtäville ja lausunnoille

VISIO-kaava täydentää ja joiltain osin korvaa voimassa olevaa maakuntakaavakokonaisuutta vihreän siirtymän teemojen osalta. Nykyiset kaavat säilyvät pääosin voimassa.

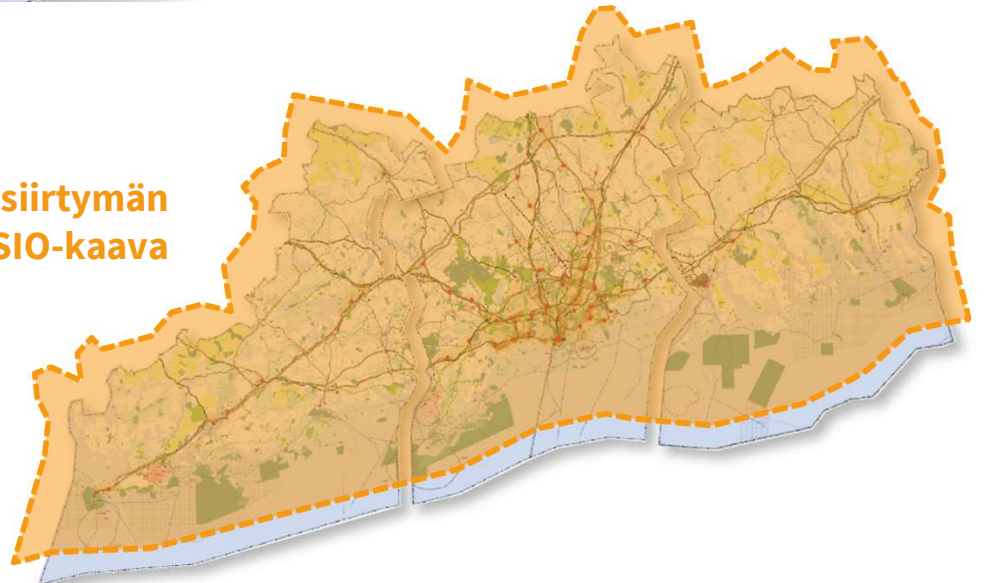
Kriittisen infran merkintöjen kumoamista yritetään

Kattaa koko Uudenmaan alueen. Tavoitevuosi sama 2050, kuten voimassaolevalla Uusimaa-kaava 2050.

Voimassa oleva maakuntakaavakokonaisuus

Vihreän siirtymän VISIO-kaava

KAAVAN TEEMAT

- Energia
- Luonto ja hiilensidonta
- Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto
- Vesihuolto ja vesivarat
- Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne
- Maanpuolustus (teema mukaan uutena OAS-palautteen pohjalta)

Läpileikkaavat näkökulmat:

- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen
- Turvallisuus, resilienssi ja huoltovarmuus
- Hyväksyttävyys ja oikeudenmukaisuus
- Innovatiivinen vihreä siirtymä

ENERGIA

TEEMAN SISÄLTÖ JA KAAVARATKAISUT

- **Energiansiirtoverkko**

- Sähkösiirtoverkon päivitys kaavakartalla (huom. sisältää sähköasemat)
- Maakaasuverkon päivitys kaavakartalla ja määräystä täydennetty
- Vetyverkosto kaavakartalla ohjeellisina linjauksina ja yhteystarpeina

- **Ydinvoima**

- Loviisaan uusi energiahuollon alue, jolle saa sijoittaa ydinvoimaloita ja tälle ydinvoimalaitoksen ohjeellinen suojavyöhyke
- Pienten modulaaristen ydinvoimaloiden huomiointi yleismääräyksessä

- **Aurinkovoima** yleismääräykseen

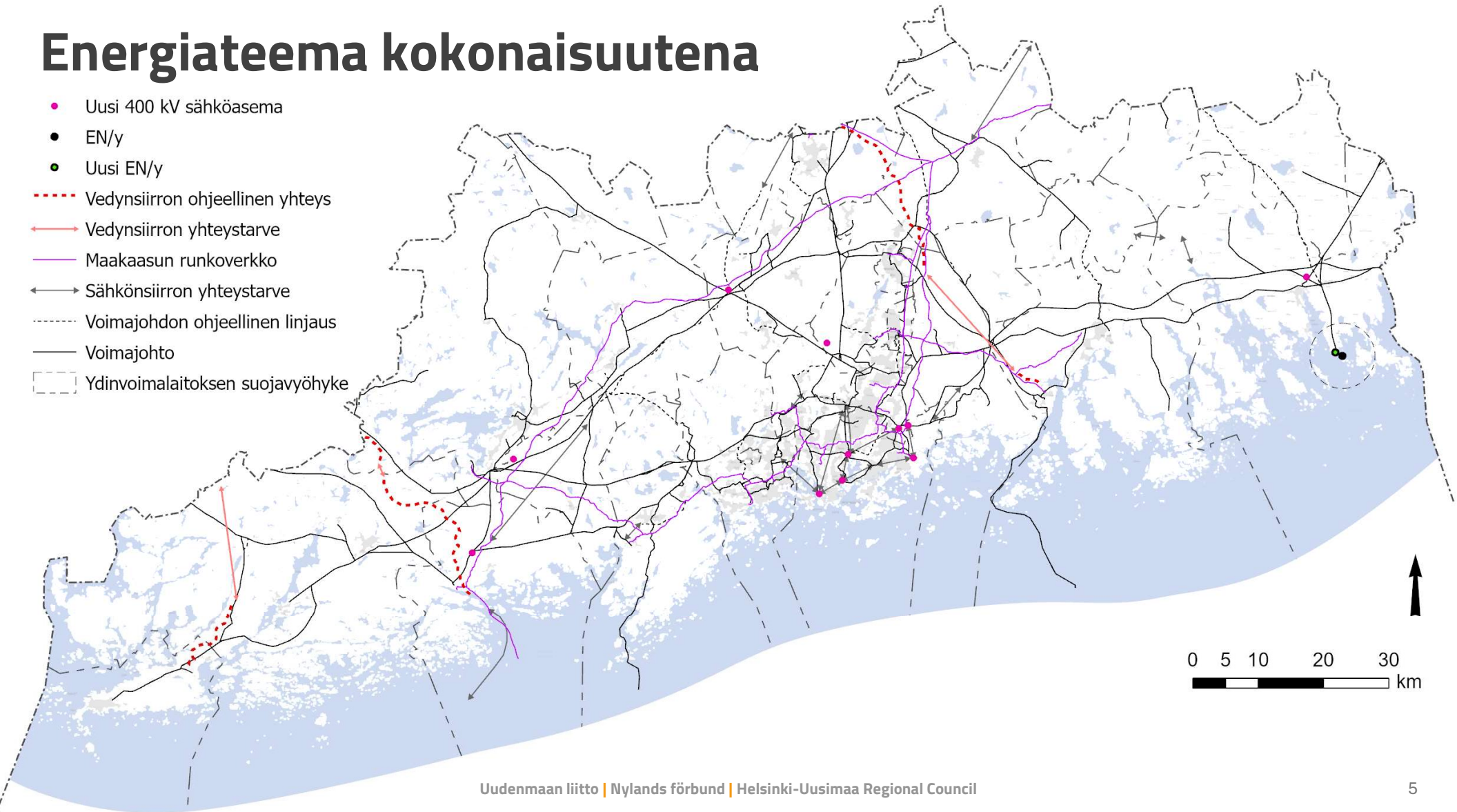
- **Hukkalämmöt, geoenergia, energian varastointi** yleismääräykseen

- **Metsäbioenergia ja tuulivoima** mukana selostuksessa, mutta ei varsinaisesti käsitellä kaavassa

Energiateema kokonaisuutena

- Uusi 400 kV sähköasema
- EN/y
- Uusi EN/y
- Vedynsiirron ohjeellinen yhteys
- Vedynsiirron yhteystarve
- Maakaasun runkoverkko
- ← Sähkön siirron yhteystarve
- Voimajohdon ohjeellinen linjaus
- Voimajohto
- Ydinvoimalaitoksen suojavyöhyke

TEOLLINEN TUOTANTO, KIERTOTALOUS JA MAA-AINESHUOLTO TEEMAN SISÄLTÖ JA KAAVARATKAISUT

- Osoitetaan **teollisen tuotannon, logistiikan, maa-aineshuollon ja/tai kiertotalouden keskittymät yhdellä yhtenäisellä kehittämisperiaatemerkinnällä ja siihen liittyvällä suunnittelumääräyksellä.**
- Kohteiden ja suunnittelumääräyksen **lähtökohtana voimassa olevan Uusimaa-kaavan tuotannon ja logistiikkatoimintojen, maa-aineshuollon sekä kiertotalouden ja jätehuollon erilliset merkinnät ja määräykset.**
- Voimassa olevan Uusimaa-kaavan Kilpilahden **T/kem -alue** määräyksineen jää voimaan, uusia T/kem -alueita ei osoiteta. Myös Östersundomin alueella **työpaikka-alueet (TP1)** määräyksineen jäävät voimaan.
- Käyty kuntien ja toimijoiden kanssa **laajaa vuorovaikutusta**, joka jatkuu kaavatyön edetessä.
- Kaavaluonnosvaiheen jälkeen kohteita on tarkoitus **profiloida** tarkemmin tiiviissä yhteistyössä kuntien ja toimijoiden kanssa.

TEOLLINEN TUOTANTO, KIERTOTALOUS JA MAA-AINESHUOLTO

○ Tuotannon, logistiikan, maa-aineshuollon ja/tai kiertotalouden kehittämisalue (Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava - VISIO)

■ Työpaikka-alue (Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava - Östersundomin alue)

T/kem Teollisuus- ja varastoalue, jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava)

- Osoitettu merkitykseltään maakunnalliset teollisen tuotannon, logistiikan, maa-aineshuollon ja/tai kiertotalouden keskittymät.
 - Sijoittuvat taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisille alueille.

Kohteiden katsottu soveltuvan maakuntakaavassa osoitettaviksi jos:

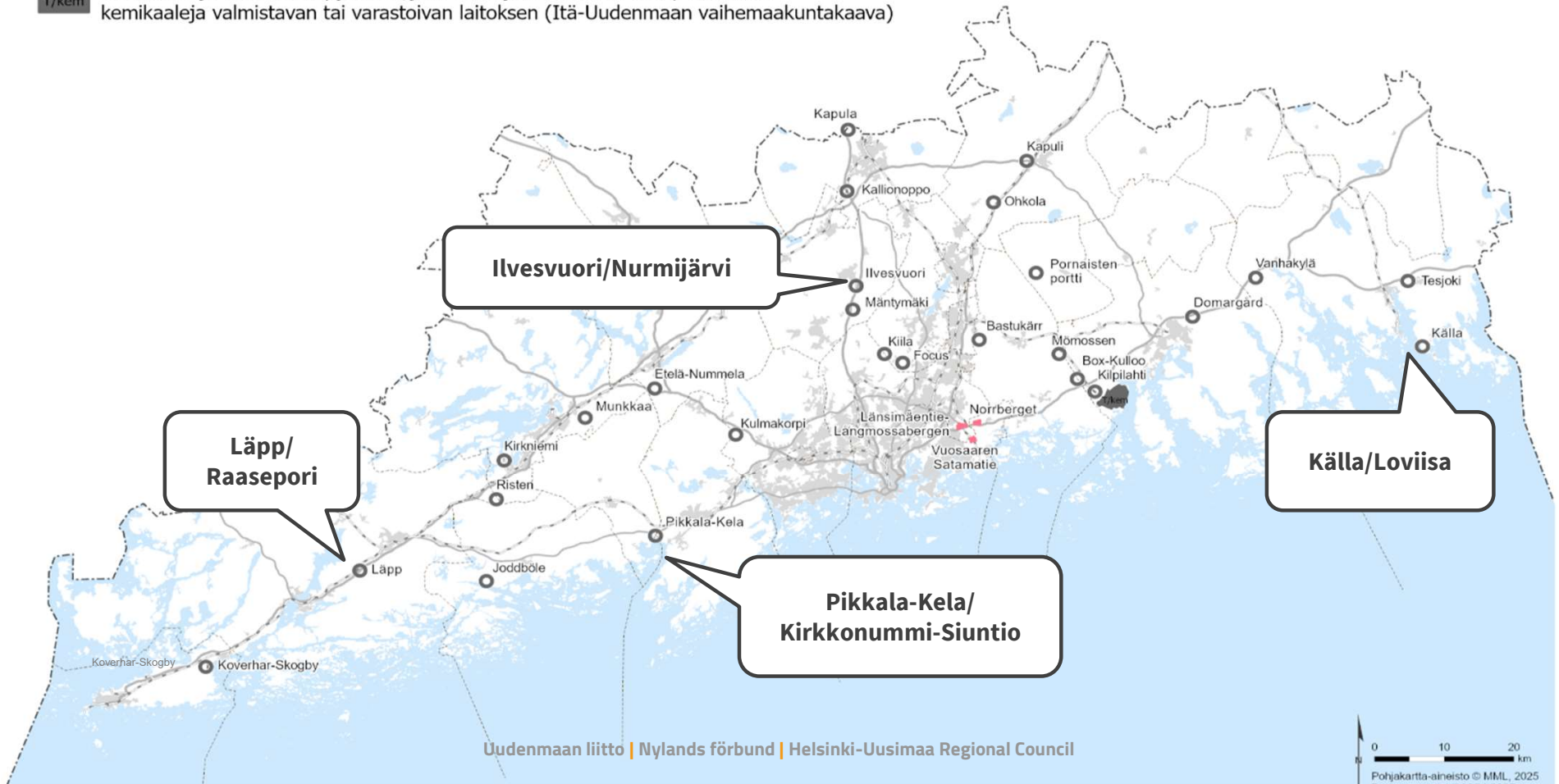
1. alueella on olemassa olevaa merkittävää teollista, logistista, kiertotalouteen tai maa-aineshuoltoon liittyvää toimintaa ja/tai
2. alueella nähdään olevan merkittävää tulevaisuuden potentiaalia vihreän siirtymän keskittymänä ja/tai
3. alue sijoittuu vihreän siirtymän toimintojen kannalta erityisen edullisesti, esimerkiksi energiaverkoston tai logististen yhteyksien kannalta.
4. Lisäksi kaikkien kohteiden tulee olla mahdollista jatkosuunnittelussa yhteensovittaa maakunnallisten luonto- ja ympäristöarvojen kanssa.

○ Teollisen tuotannon, logistiikan, maa-aineshuollon ja/tai kiertotalouden keskittymä (Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava - VISIO)

■ Työpaikka-alue (Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava - Östersundomin alue)

T/kem Teollisuus- ja varastoalue, jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava)

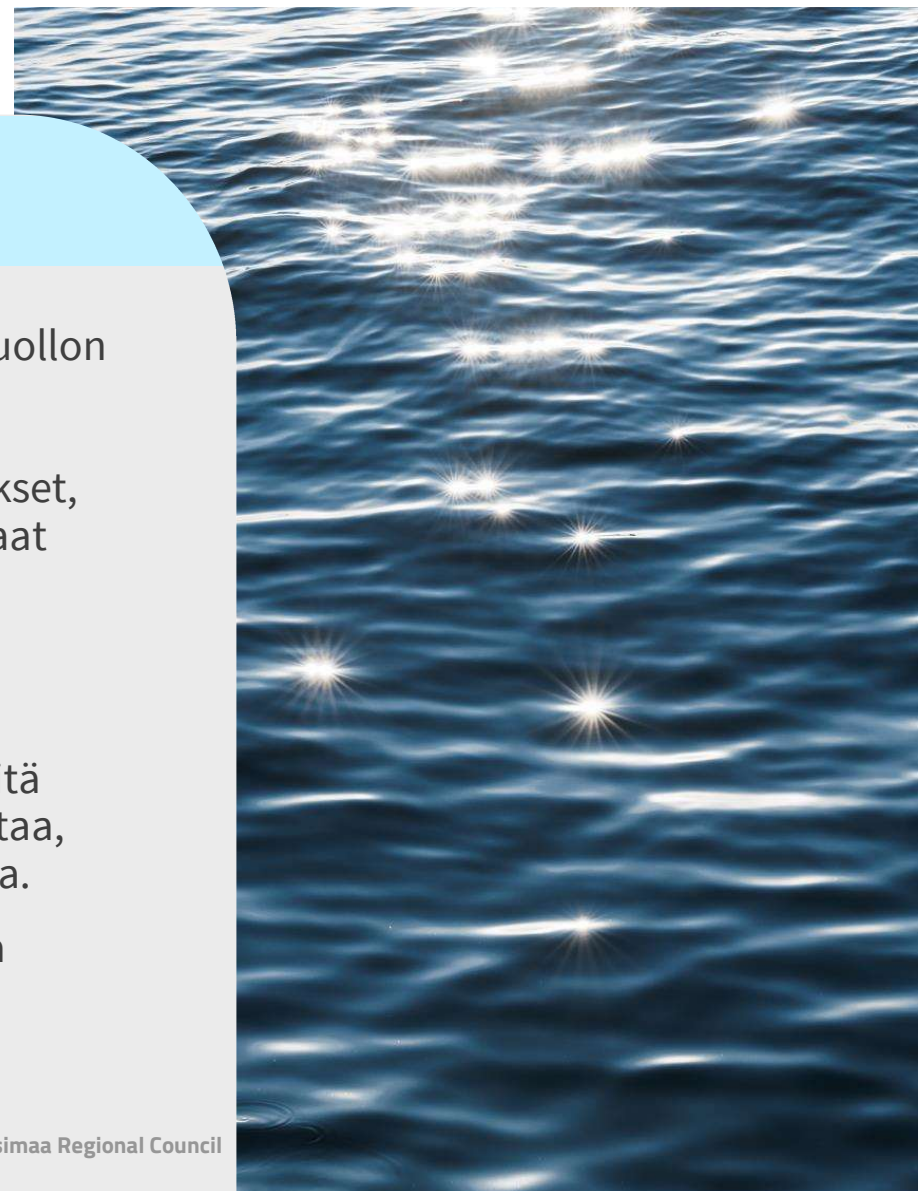
TTKM: uudet kohteet

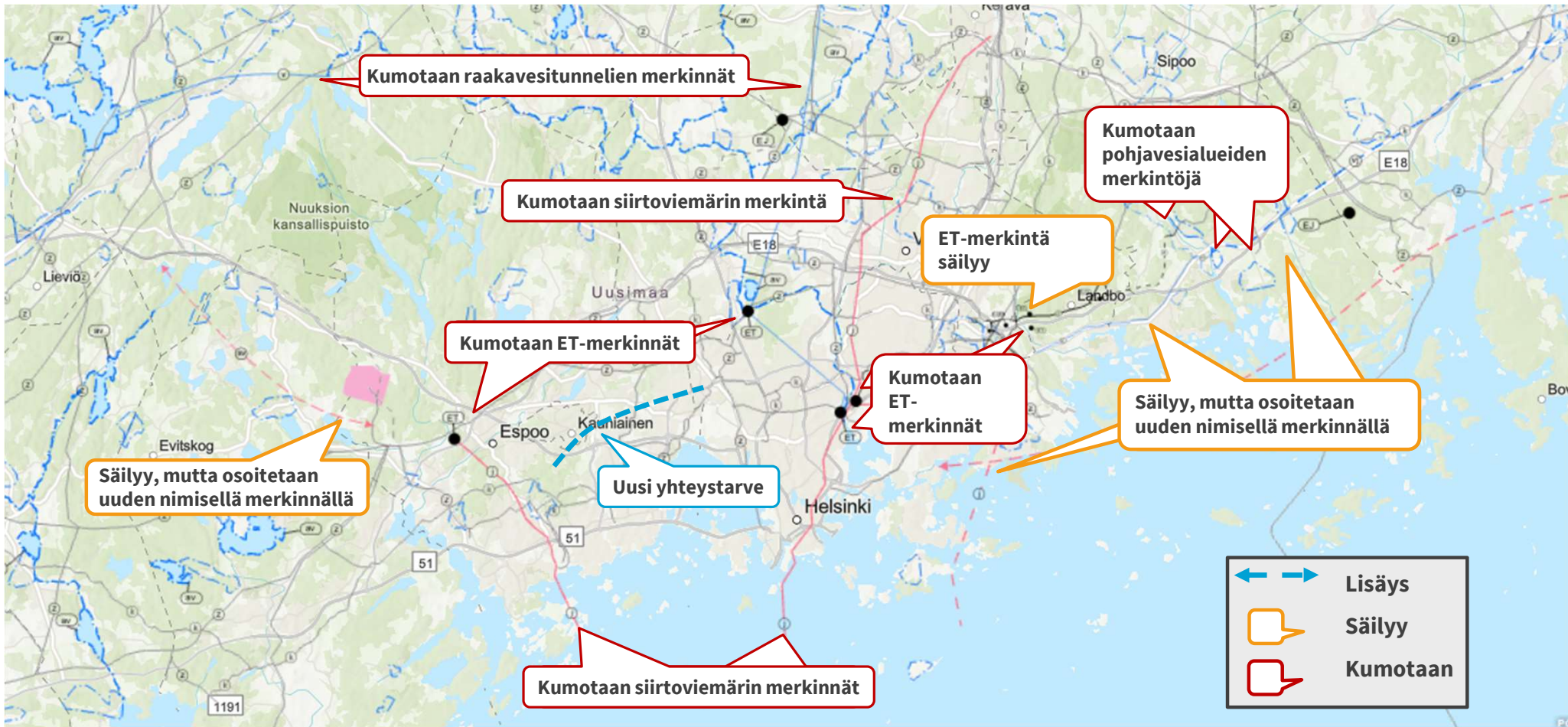
VESIHUOLTO JA VESIVARAT

TEEMAN SISÄLTÖ JA KAAVARATKAISUT

- Voimassa olevissa maakuntakaavoissa on osoitettu vesihuollon kokonaisuuteen liittyen maakunnallisesti merkittävät siirtoviemärit ja jätevesitunnelit, vedenpuhdistamot, vesilaitokset, raakavesitunnelin ja runkovesijohdon linjaukset, sekä pohjavesialueet ja vedenhankinnan kannalta arvokkaat pintavesialueet.
- **Tämän jälkeen kriittisen infran esittämisestä on tullut aikaisempaa tiukempia näkemyksiä.**
 - Vesihuollon kokonaisuutta on tarkasteltu uudelleen siitä näkökulmasta, mitä maakuntakaavassa voidaan osoittaa, mitä on tarpeellista osoittaa ja mitä ei kannata osoittaa.
- VISIO-kaavassa kumotaan kaikki vesihuollon merkinnät, ja kaavaan tuodaan vain tarpeelliset **tulevaisuudessa rakennettavat, maakunnallisesti merkittävät kohteet**

Vesihuoltoon ja vesivaroihin tehtävät muutokset

LUONTO JA HIILENSIDONTA: Suojelualueet ja viheryhteydet

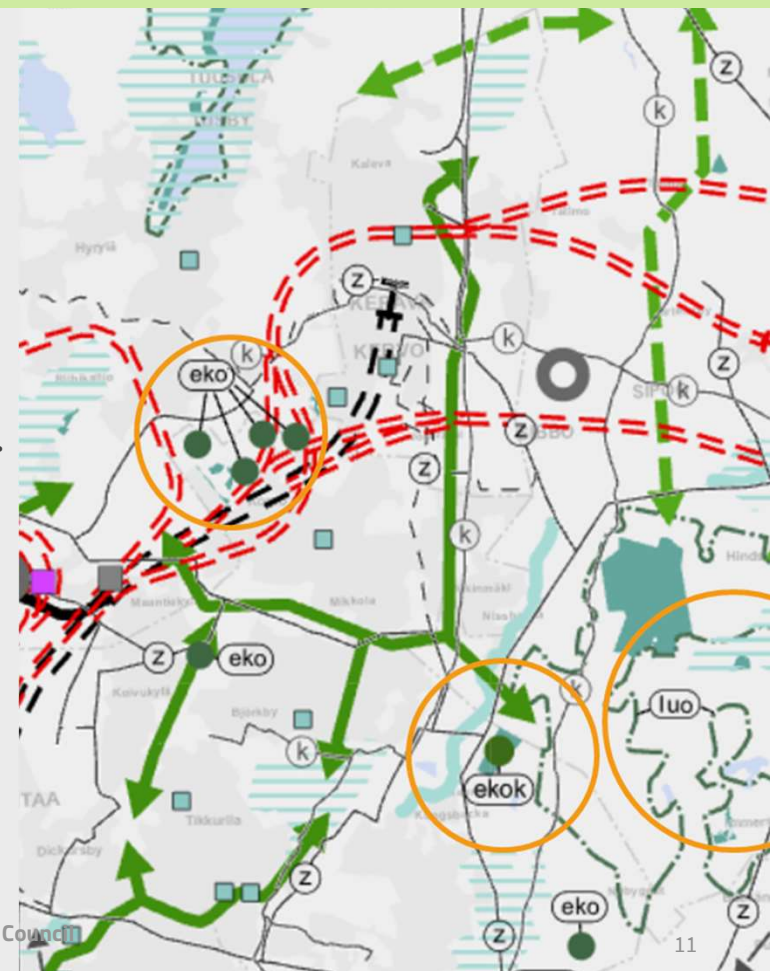
Suojelualuemerkinnät säilyvät pääosin voimassa. Uusina:

1. Perustetut luonnonsuojelualueet
2. Uusia toteuttamiskelpoisia alueita, kuten kunnissa hyväksytyjen kaavojen suojelualuevaraukset

Ne alueet, joissa luontoarvot heikentyneet tai raja-alue muutoin tarkentunut toteuttamisneuvotteluissa (LVV), esitetään kumottavaksi.

Voimassa olevan kaavan **viheryhteystarvemerkinnot** kumotaan ja niiden tilalle osoitetaan merkintöjä:

1. Viheryhteystarve, määräys uusittu ja sijainteja kaavakartalla joiltain osin päivitetty.
2. Viheryhteys, uusi, aiempaa sitovampi merkintätyyppi, määräys vahvistaa kriittisiä yhteyksiä, joille ei ole vaihtoehtoisia sijainteja.

LUONTO JA HIILENSIDONTA: UUSIA merkintöjä ja muutoksia

- **Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo).** Aineistoina kansainvälisesti (IBA) ja valtakunnallisesti (FINIBA) merkittävät linnustoalueet sekä ekologisesti merkittävät vedenalaiset meriluontoalueet (EMMA).
- **Ekologinen kehittämisvyöhyke** (eko) osoitetaan luonnon tilan parantamiseen erityisesti soveltuvat alueet. Osoittaa potentiaalia eikä se sido toimenpiteiden toteuttamiseen. Tarkoitus tukea luonnonarvomarkkinoiden rakentumista.
- Luonnonsuojelulain mukaiset **ekologisen kompensaation hyvitysalueet**, joista on tehty viranomaispäätös. Luonnokseen yksi.
- Arvokkaita geologisia kohteita 29 kumottavaksi niiden arvoluokan ollessa paikallinen. VARK alueisiin pieniä päivityksiä.

LOGISTIikka JA PITKÄN MATKAN HENKILÖLIIKENNE

TEEMAN SISÄLTÖ JA KAAVARATKAISUT

Kansainväliset/ kansalliset ratahankkeet

- Lentoradan linjauksen päivitys
- Itäradan vaihtoehtoiset linjaukset – ehdotukseen yksi?
- 3 vaihtoehtoa: Tallinna-tunnelin rahtirata, terminaali ja varikko

Logistiikan liikenneyhteydet ja satamat

- Kehä IV, Järvenpään pohjoinen logistiikkayhteys, Vt 25, Kaupulin yhteys, Koverharin yhteys, Vuosaaren laivaväylä, Inkoon yhdysrata, Vuosaaren satama-alueen rajaus

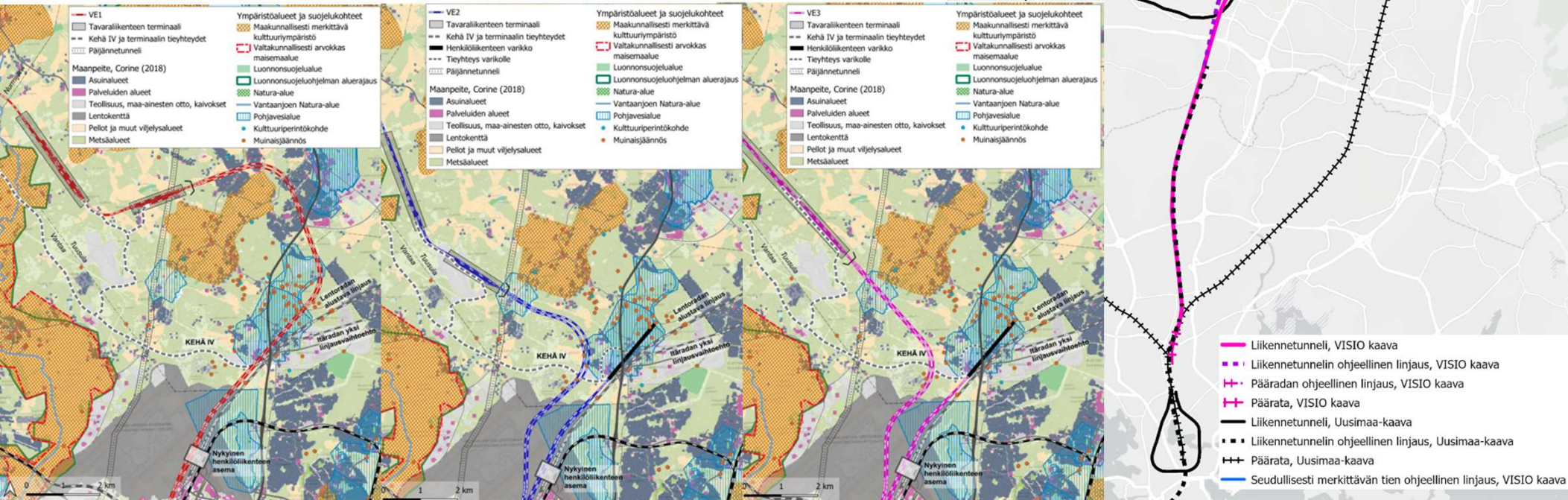
Raskaan liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelu- ja taukopaikat

Joukkoliikenteen liityntä ja- vaihtopaikkojen tarkistukset koskien pitkän matkan henkilöliikennettä

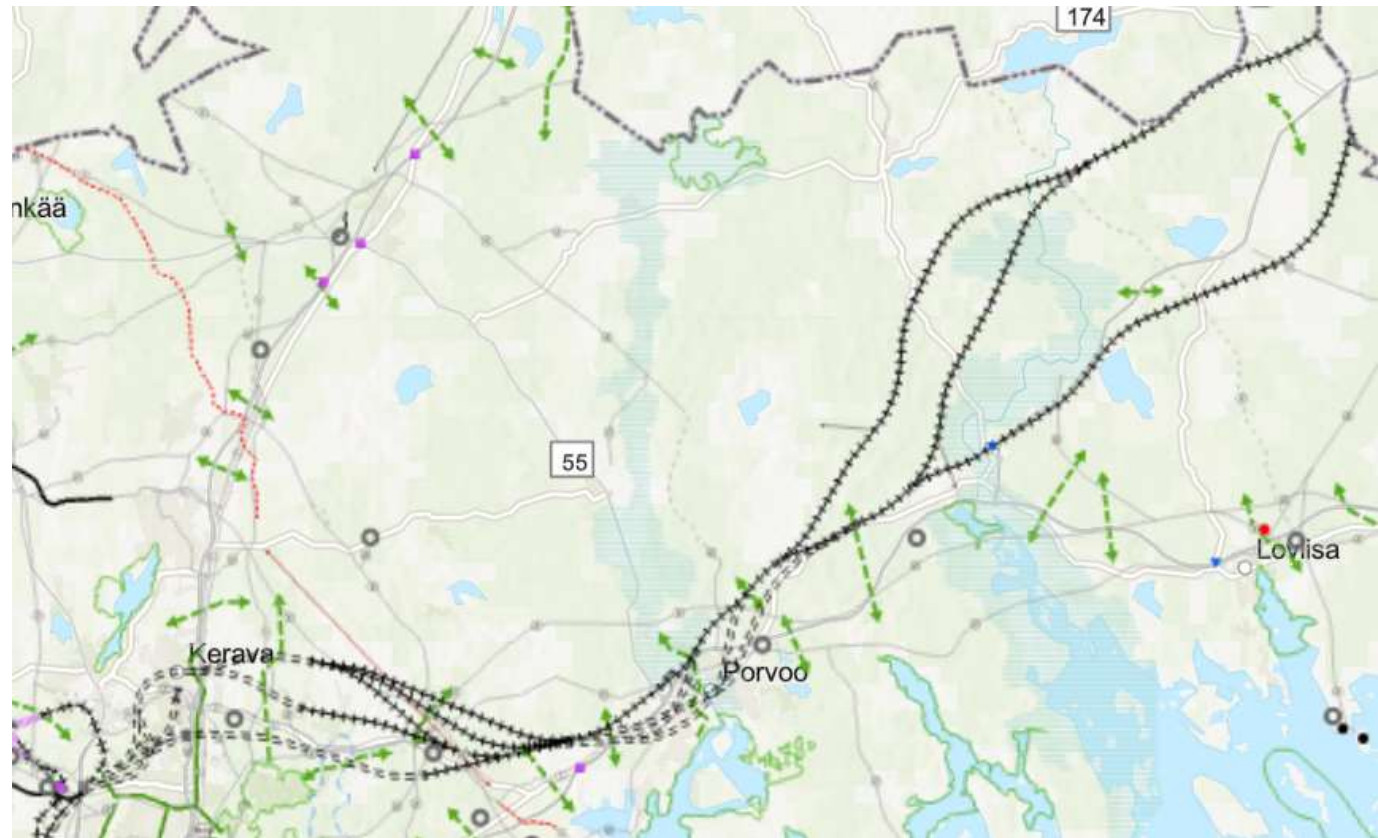
Luonnoksen monimutkainen ratavyvyhti:

- Lentoradan uusi linjaus
- Itäradan eri vaihtoehdot
- Tallinnan tunnelin rahtijärjestelyistä kolme vaihtoehtoa

Itäradan kaikki vaihtoehdot, jotta saamme niistä palautetta

- Perustuu yhtiön laatimaan alustavaan yleissuunnitelmaan
- Vaihtoehdot suunniteltu siten, että eri vaihtoehdoilta on mahdollista jatkaa muille vaihtoehdoille siirryttäessä tarkasteluväliltä toiselle.
- Lapinjärven eteläinen vaihtoehdo mahdollistaa tulevaisuuden liikennepaikat Koskenkylässä ja Lapinjärvellä.
- Kaikki linjausvaihtoehdot mahdollistavat junaliikenteen Loviisan suuntaan Itäiselle rantaradalle.

MAANPUOLUSTUS

TEEMAN SISÄLTÖ JA KAAVARATKAISUT

- Teemassa tarkastellaan muuttuneen turvallisuustilanteen vaikutuksia maankäytön suunnitteluun.
- Yleinen suunnittelumääräys, jolla edellytetään ottamaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa puolustusvoimien tarpeet huomioon.
 - Puolustusvoimien alueet (EP) esitetään kumottavaksi. Kaavaan tuodaan Syndalen, Dragsvik, Upinniemi ja Santahamina
 - Puolustusvoimien ampumaradat esitetään kumottavaksi. Kaavaan tuodaan vain Baggbyn ampumarata Dragsvikissa
 - Melualueet esitetään kumottavaksi. Kaikki uusina jämäkemmän määräyksen kera.
 - Suojavyöhykkeet esitetään kumottavaksi. Vain Upinniemen suojavyöhyke tuodaan takaisin.

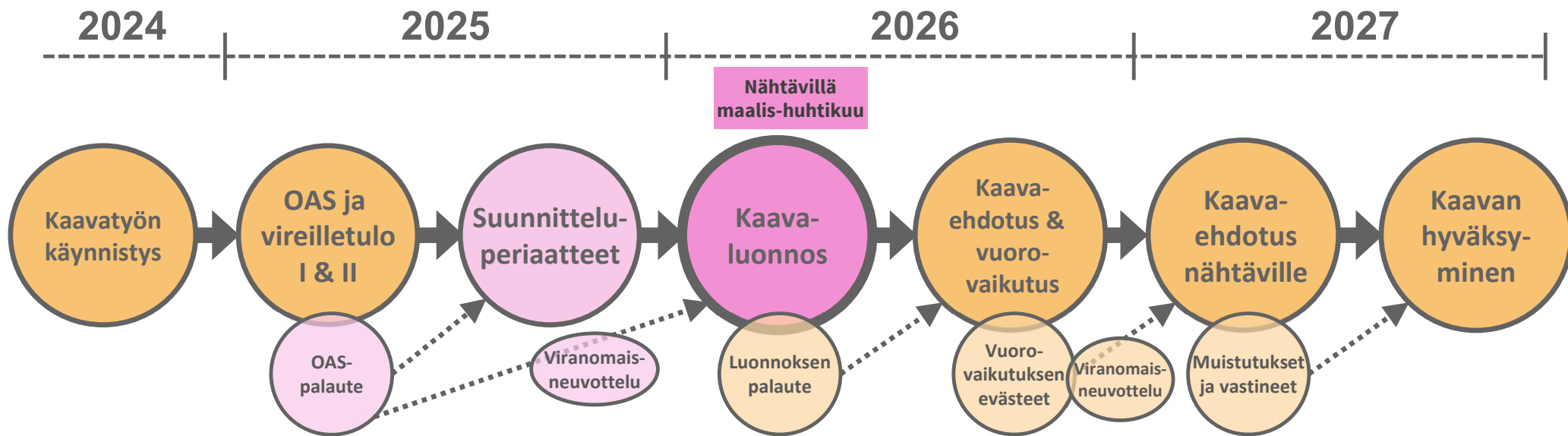

Kaavaluonnoksen vuorovaikutus

- Kaavaluonnos nähtävillä 60 vrk, alustavasti alkaen ke 11.3.
- Useita tilaisuuksia eri kohderyhmille
 - Lausunnonantajille teamsissa (kunnat, viranomaiset ja muut keskeiset sidosryhmät)
 - Asukastilaisuus teamsissa
 - **Kuntajohtajat ja elinkeinojohtajat kaavatilaisuus 8.4. teams**
 - Neljä asukastilaisuutta eri seuduilla
- Mielenpitoita ja lausuntoja voi jättää verkkolomakkeen, sähköpostin ja postin kautta
- Palautteen analysointi touko-kesäkuussa pohjaksi syksyn kaavaehdotuksen laadinnalle

VISIO-kaavan aikataulu

SELVITYKSET, VUOROVAIKUTUS JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

VISIO ▶
kaava

 uudenmaanliitto.fi

 [@Uudenmaanliitto](https://twitter.com/Uudenmaanliitto)

 [Uudenmaan liitto](https://www.facebook.com/Uudenmaanliitto)

 [My Uusimaa](https://www.instagram.com/MyUusimaa)